

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

« ΤΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ »

Μάθημα Γλώσσας Στ' τάξη

Πολίνα Τέππερη Εκπαιδευτικός ΠΕ 70

1.1 Τίτλος διδακτικού σεναρίου

Τα ατυχήματα

1.2 Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Το σενάριο αφορά τις γνωστικές περιοχές της Γλώσσας

1.3 Τάξεις στις οποίες απευθύνεται

Το σενάριο απευθύνεται στους μαθητές της ΣΤ΄ τάξης.

1.4 Συμβατότητα με Α.Π.Σ και το Δ.Ε.Π.Π.Σ

Το περιεχόμενο του διδακτικού σεναρίου είναι απόλυτα συμβατό με το ΑΠΣ και το ΔΕΠΠΣ του μαθήματος της γλώσσας της ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου αφού αναφέρεται στη διδακτική ενότητα του σχολικού βιβλίου .

ΕΝΟΤΗΤΑ 10 Ατυχήματα

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ: Η ιστορία του Ζάχου που χαζεύει
Με λένε Σόνια

Οι στόχοι που τίθενται καλύπτουν αυτούς του αναλυτικού προγράμματος όπως περιγράφονται στο βιβλίο του δασκάλου.

1.5 Οργάνωση διδασκαλίας και απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Για την υλοποίηση του σεναρίου οι μαθητές χωρίζονται σε επτά ομάδες των τριών ατόμων κάθε μια.

Η υλικοτεχνική υποδομή που απαιτείται είναι επτά υπολογιστές για τις επτά ομάδες και ένας υπολογιστής με βιντεοπροβολέα για το δάσκαλο.

Το μάθημα θα γίνει στο εργαστήριο πληροφορικής.

Τα λογισμικά που θα χρησιμοποιηθούν είναι:

1. Το διαδίκτυο με τη χρήση διαφυλλιστών διαδικτύου (**browser**)

2. Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης (**kidspiration**)
3. Λογισμικό δημιουργίας αλληλεπιδραστικών τεστ (**hot potatoes**)
- 4 Το λογισμικό καλλιτεχνικής δημιουργίας ανοιχτού τύπου

Revelation Natural Art

Γνωστικά προαπαιτούμενα

Είναι απαραίτητο οι μαθητές να γνωρίζουν:

Στοιχειωδώς τη χρήση των παραπάνω λογισμικών.

Γνώσεις

Σχετικά με τις Τ.Π.Ε είναι απαραίτητο να μπορούν να αναζητούν πληροφορίες στο διαδίκτυο και να έχουν εξοικειωθεί με τα λογισμικά που αναφέρονται. Ήδη έχουν καλλιεργηθεί σε προηγούμενα μαθήματα οι δεξιότητες αυτές και από το δάσκαλο και στο μάθημα της πληροφορικής αφού το σχολείο μας είναι ΕΑΕΠ.

1.6 Διδακτικοί Στόχοι

Α. Ως προς το γνωστικό αντικείμενο

Να εντοπίζουν τα δομικά στοιχεία ενός αφηγηματικού κειμένου
Να περιγράφουν τα βασικά συναισθήματα του ήρωα κατά την εξέλιξη της ιστορίας

Να εντοπίζουν τα γλωσσικά χαρακτηριστικά (χρόνους, χρονικές αιτιολογικές προτάσεις, χρονικούς συνδέσμους. Χρονικά επιρρήματα ή φράσεις που δηλώνουν χρόνο και επίθετα) σε ένα αφηγηματικό κείμενο και να τα χρησιμοποιούν στην παραγωγή του δικού τους αφηγηματικού κειμένου

Να παράγουν δικό τους γραπτό κείμενο ακολουθώντας τα τρία βασικά στάδια : προσυγγραφικό- συγγραφικό-μετασυγγραφικό στάδιο
Να αυτοαξιολογούν το γραπτό τους με βάση τα κριτήρια και τη δομή του αφηγηματικού κειμένου.

Να εντοπίζουν τους βασικούς όρους στη σύνταξη της πρότασης το ρήμα και το συμπλήρωμα του .

Να διακρίνουν τα μεταβατικά από τα αμετάβατα ρήματα

Β Ως προς τη χρήση των νέων τεχνολογιών

Να αναπτύξουν θετική στάση απέναντι στον Η.Υ ως περιβάλλον εργασίας

Να μάθουν να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή ως εργαλείο για την άντληση πληροφοριών

Να γνωρίσουν και να αξιοποιήσουν συγκεκριμένα λογισμικά που θα τους βοηθήσουν να ανακαλύψουν, να κατανοήσουν να οργανώσουν την νέα γνώση καθώς και να καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη.

Γ. Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία

Να μάθουν να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν απόψεις και να καταλήγουν σε συμπεράσματα.

Να συνειδητοποιήσουν τις δυνατότητες τους , γνωρίζοντας καλύτερα τον εαυτό τους , να τονώσουν την αυτοεκτίμηση τους μέσα από ομαδοσυνεργατικές δεξιότητες.

Να συνειδητοποιήσουν τις υπάρχουσες γνώσεις και να τις χρησιμοποιούν στην οικοδόμηση νέων εννοιών.

Να αναπτύξουν δημιουργική και κριτική σκέψη κα να οδηγούνται σε ασφαλή συμπεράσματα

Να αναπτύξουν δεξιότητες διαλόγου να επιχειρηματολογούν και να συνεργάζονται

Να καλλιεργήσουν την ικανότητα να παίρνουν αποφάσεις

Να αναπτύξουν το σεβασμό στις διαφορετικές απόψεις

1.7 Εκτιμώμενη διάρκεια

Το σενάριο αναμένεται να υλοποιηθεί σε 8 διδακτικές ώρες.

Για το σκοπό αυτό θα χρησιμοποιηθούν οι 7 διδακτικές ώρες της γλώσσας και η 1 ώρα του μαθήματος των καλλιτεχνικών. Αναμένεται να ολοκληρωθεί σε μία εβδομάδα.

2 Διδακτική προσέγγιση\ Μεθοδολογία

Η προσέγγιση του θέματος βασίζεται στις κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες για τη μάθηση.

Η οργάνωση του σεναρίου στηρίζεται στην ενεργό συμμετοχή των μαθητών στην ανακάλυψη της γνώσης μέσα από συγκεκριμένες εργασίες- δραστηριότητες και μέσα και την ολοκλήρωσή της με τη συμμετοχή σε ομάδες εργασίας.

2.1 Διδακτική προσέγγιση με ΤΠΕ

Η εξερεύνηση του διαδικτύου με τη χρήση ενός **διαφυλλιστή** είναι ένα σπουδαίο και ελκυστικό εργαλείο και οι μαθητές με τη βοήθεια του δασκάλου θα ανακαλύψουν τον πλούτο των πληροφοριών που παρέχει, την ευκολία στην πρόσβαση της πληροφορίας και τη γοητεία της **πολυμεσικής** παρουσίασης της γνώσης.

Είναι ευκαιρία για τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν τη **σωστή χρήση** του διαδικτύου. Να μάθουν ότι όλες οι πληροφορίες που μπορεί να προσφέρει ο ιστός δεν είναι έγκυρες. Να μάθουν να **αξιολογούν** την πληροφορία και να **επιλέγουν** τις χρήσιμες μόνο από το πλήθος που προσφέρεται.

Το λογισμικό **kidspiration** είναι ένα λογισμικό που βοηθάει να κατευθυνθεί η μαθησιακή διδασκαλία στο στόχο που έχει τεθεί να **οργανωθεί η γνώση** και να αξιοποιηθεί μετά εύκολα από τους μαθητές στη φάση της δημιουργικής εργασίας. Επίσης μπορεί να λειτουργήσει σαν εργαλείο αξιολόγησης γιατί θα μπορεί εύκολα να ελεγχθεί κατά πόσο η μέθοδος και τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν ήταν αποτελεσματικά για την ανακάλυψη και οικοδόμηση της γνώσης.

Το λογισμικό **hot potatoes** δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές αφού κατακτήσουν τη γνώση να την χρησιμοποιήσουν παίζοντας και να εδραιώσουν έτσι τη νέα γνώση.

Το λογισμικό **Revelation Natural Art** δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να εκφραστούν καλλιτεχνικά και να διασκεδάσουν συνδέοντας τη μάθηση με ευχάριστα συναισθήματα.

2.2 Το προτεινόμενο σενάριο

(Παρουσίαση δραστηριοτήτων με φύλλα εργασίας)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

A. 1^η και 2^η διδακτική ώρα

Στο εργαστήριο πληροφορικής αφού τα παιδιά έχουν ήδη καθίσει στους υπολογιστές ανά ομάδα τριών ατόμων ,διαβάζεται από το δάσκαλο το ποίημα με τίτλο: « Η ιστορία του Ζάχου που χαζεύει» με το οποίο ξεκινά η ενότητα ατυχήματα.

Κατόπιν συζητάμε τη λέξη ατυχήματα και την αναλύουμε ετυμολογικά και δίνουμε τον ορισμό της. Φτιάχνουμε την οικογένεια της λέξης με παράγωγα αντώνυμα και κάνουμε τη διάκριση από τη λέξη δυστύχημα.

Οι μαθητές επισκέπτονται την Πύλη για την νεοελληνική γλώσσα στη διεύθυνση :

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/index.html

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/index.html για να αντλήσουν πληροφορίες σχετικά με τη λέξη .

Στη συνέχεια προκειμένου να κατηγοριοποιήσουμε τα ατυχήματα, οι ομάδες χρησιμοποιούν τη μηχανή αναζήτησης google γράφοντας τις λέξεις «είδη ατυχημάτων» και βρίσκουν τις διάφορες κατηγορίες ατυχημάτων και τους παράγοντες που τα προκαλούν.

Αν κάποια ομάδα αντιμετωπίζει δυσκολίες ως προς την εύρεση της πληροφορίας της δίνεται η διεύθυνση :

<http://www.healthview.gr/%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%84%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC->

[%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%B1%CF%84%CF%85%CF%87%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1/%CE%B1%CF%84%CF%85%CF%87%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%B1%CF%84%CF%85%CF%87%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1](#)

Τα ατυχήματα που προκαλούνται από φωτιά -εγκαύματα θα αποτελέσουν τη σύνδεση με το επόμενο διδακτικό δίωρο

3^η και 4^η διδακτική ώρα

το εργαστήριο πληροφορικής τα παιδιά παρακολουθούν ένα βίντεο στη διεύθυνση <http://www.youtube.com/watch?v=JN8TX6GJ0WA> σχετικά με τις δράσεις του πυροσβεστικού σώματος και σκηνές από κατάσβεση πυρκαγιών. Το βίντεο προβάλλεται από το δάσκαλο με βιντεοπροβολέα.

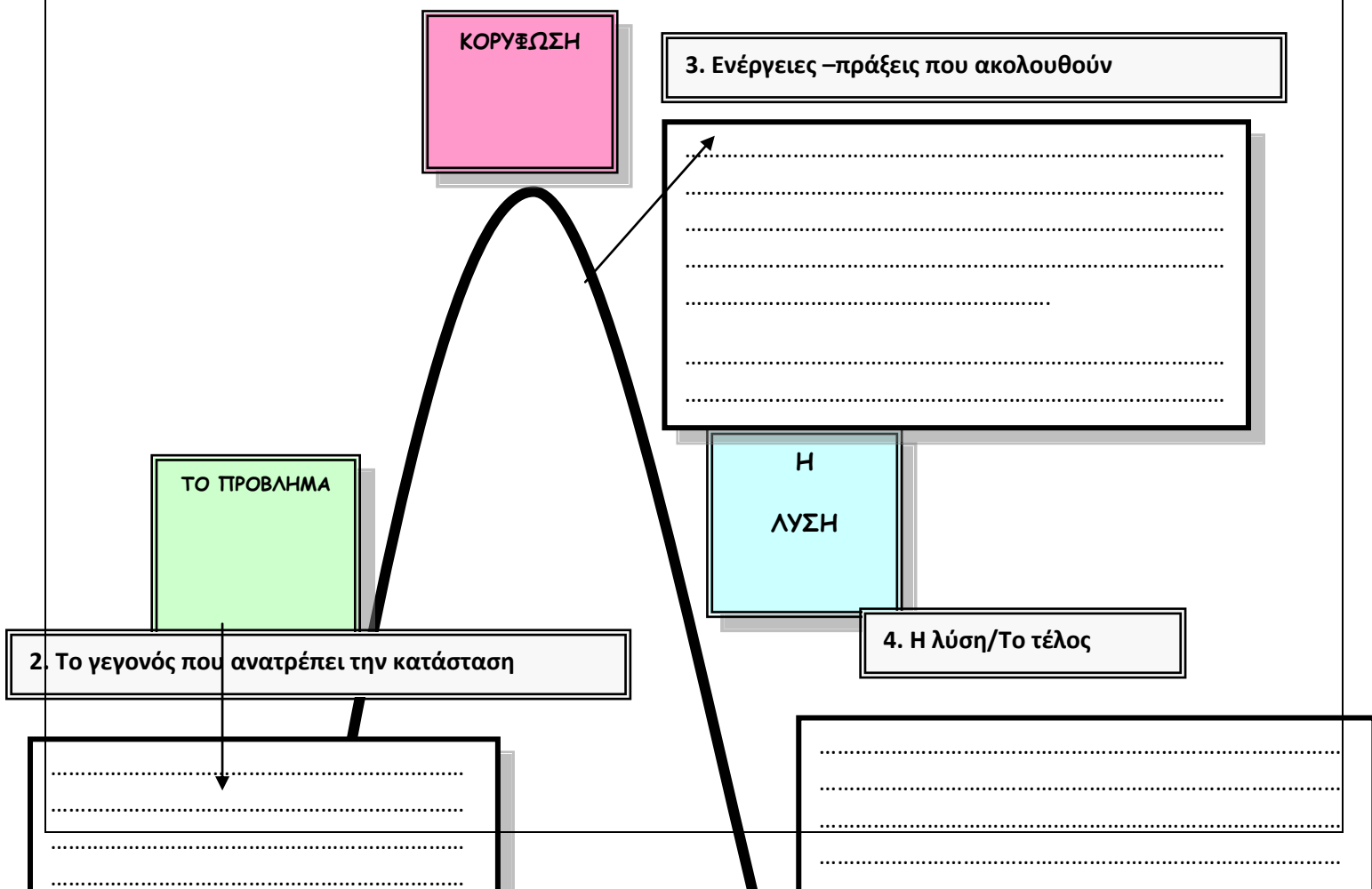
Τα παιδιά συζητούν και υποθέτουν τα πιθανά αίτια μιας πυρκαγιάς και τις κατάλληλες ενέργειες για την αντιμετώπιση της.

Μετά προβάλλεται με τον βιντεοπροβολέα το κείμενο με τίτλο : « Με λένε Σόνια» του βιβλίου του μαθητή της γλώσσας από την πύλη του ΥΠΔΒΜκαιΘ <http://www.digitalschool.minedu.gov.books>

Ζητείται από τους μαθητές να κάνουν υποθέσεις για την ηρωίδα του κειμένου από τον τίτλο και τις εικόνες.

Στη συνέχεια ο δάσκαλος διαβάζει το κείμενο και ζητά από τους μαθητές να υπογραμμίζουν τα στοιχεία του κειμένου που φανερώνουν την ταυτότητα της ηρωίδας. Τα παιδιά ανακοινώνουν τα στοιχεία που εντόπισαν και αποδεικνύουν ότι η ηρωίδα είναι γάτα.

Τα παιδιά αναφέρουν το είδος του κειμένου που έχουν μπροστά τους(αφήγηση) και καλούνται να εντοπίσουν τα δομικά στοιχεία του κειμένου(ήρωες , τόπος ,χρόνος, πρόβλημα, λύση του προβλήματος) και να συμπληρώσουν το φύλλο εργασίας 1 όπου με τη μέθοδο του βουνού μορφή που πρέπει να έχει κάθε αφηγηματικό κείμενο οργανώνονται τα δομικά στοιχεία του κειμένου

5^η και 6^η διδακτική ώρα

Οι μαθητές ανατρέχουν στο κείμενο για να εντοπίσουν την εξέλιξη των συναισθημάτων της Σόνιας και να δημιουργήσουν τη σκάλα των συναισθημάτων της αξιοποιώντας το λογισμικό Revelation Natural Art με το οποίο έχουν ήδη εξοικειωθεί στην ώρα της ευέλικτης ζώνης. Οι μαθητές σχεδιάζουν τη σκάλα γράφουν το συναίσθημα που ταιριάζει σε κάθε σκαλοπάτι και χρησιμοποιούν διαφορετική απόχρωση για κάθε ένα σκαλοπάτι προκειμένου να δείξουν την διαβάθμιση των συναισθημάτων της ηρωίδας . Οι μαθητές εναλλάσσουν ρόλους κατά τη διάρκεια της εργασίας αυτής καθώς οι δύο εντοπίζουν στο κείμενο τα συναισθήματα και ο τρίτος σχεδιάζει.

Μετά καλούνται να εντοπίσουν τα γλωσσικά εργαλεία \χαρακτηριστικά γνωρίσματα της αφήγησης που είναι:

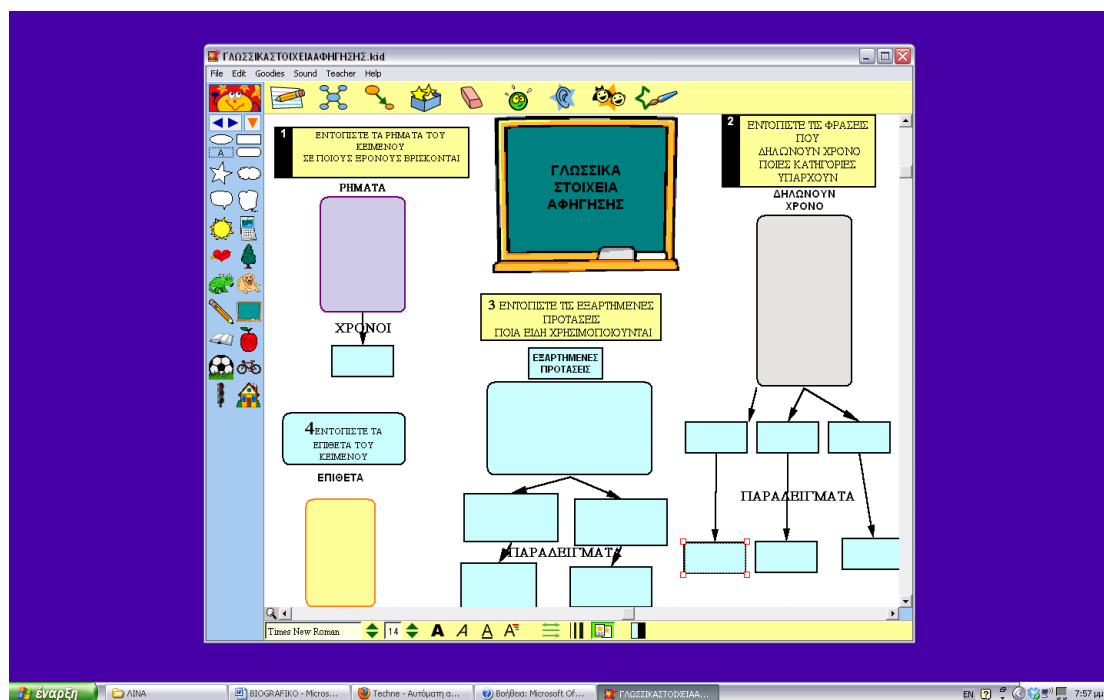
Οι παρελθοντικοί χρόνοι

Χρήση φράσεων, συνδέσμων , επιρρημάτων που δηλώνουν χρόνο

Χρονικές αιτιολογικές προτάσεις.

Επίθετα.

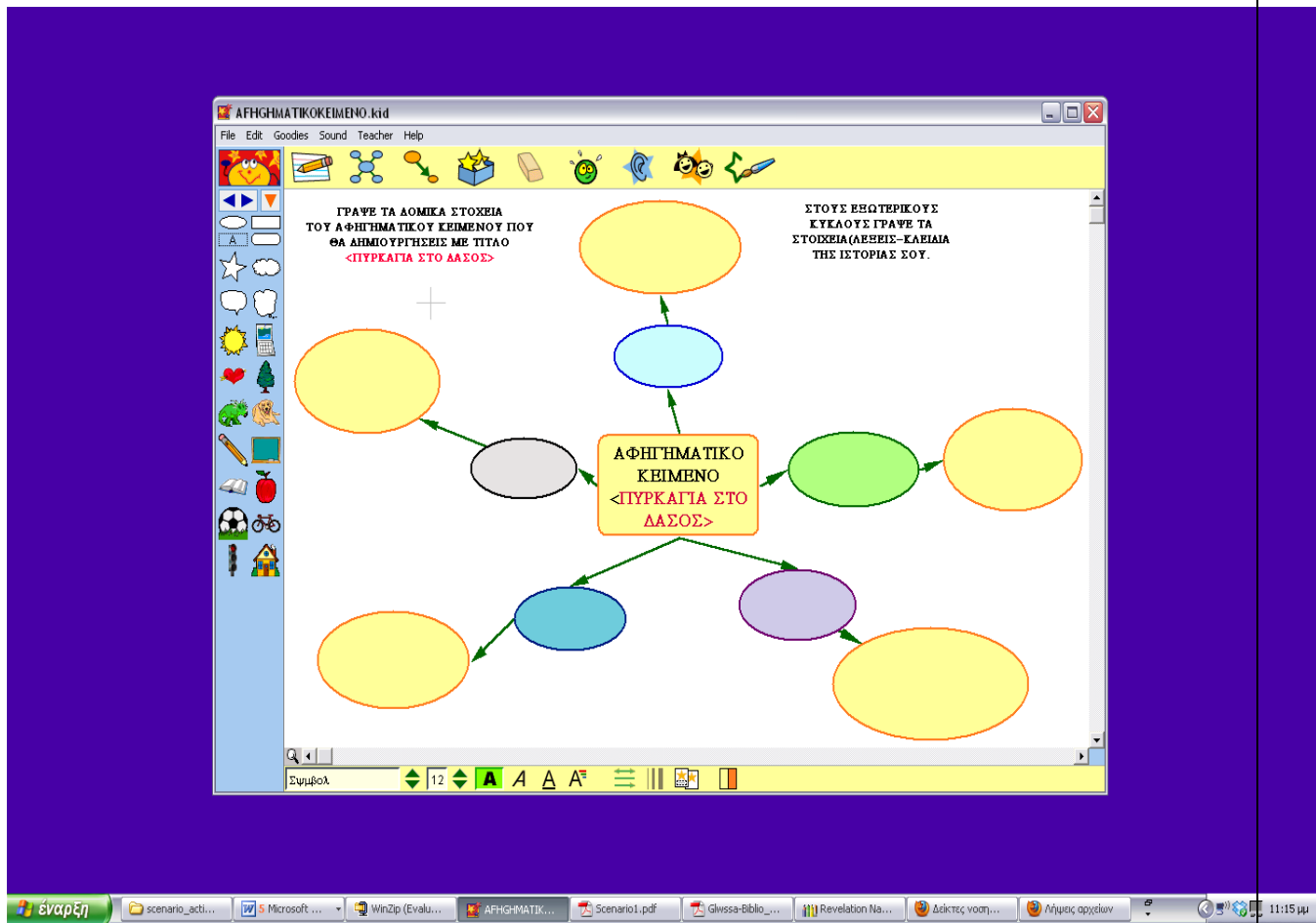
Τα παιδιά εργάζονται σε ομάδες των τριών ατόμων και καλούνται να συμπληρώσουν τον εννοιολογικό χάρτη με τη χρήση του λογισμικού kidspiration με το οποίο ήδη έχουν εξοικειωθεί σε προηγούμενα μαθήματα. Οι δύο μαθητές ανατρέχουν στο κείμενο εντοπίζοντας τα παραπάνω στοιχεία και ο τρίτος μαθητής συμπληρώνει το χάρτη . Ο χάρτης περιέχει σαφείς οδηγίες. Οι μαθητές εναλλάσσουν ρόλους για να έχουν όλοι την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν το λογισμικό.

7^η και 8^η διδακτική ώρα

Οι μαθητές καλούνται να παράγουν το δικό τους αφηγηματικό κείμενο με τίτλο: «Πυρκαγιά στο δάσος» αξιοποιώντας όλα όσα κατέκτησαν στις προηγούμενες ώρες.

Καλούνται να συμπληρώσουν το δεύτερο εννοιολογικό χάρτη με τα βασικά στοιχεία αφήγησης της δικής τους ιστορίας, συμπληρώνοντας λέξεις κλειδιά που θα τους χρειαστούν στην πλοκή. Μέχρι αυτό το σημείο δουλεύουν ομαδικά και στη παραγωγή γραπτού λόγου ατομικά. Στην περίπτωση που έχει παρατηρηθεί ότι κάποια ομάδα έχει δυσκολία στη συνεργασία και στην τελική απόφαση δουλεύει και αυτή ατομικά στον χάρτη τον οποίο έχει τυπώσει ο δάσκαλος αφού έχει μεσολαβήσει το προηγούμενο διδακτικό δίωρο.

Αφού συμπληρωθεί ο χάρτης με τα στοιχεία της αφήγησης καλούνται οι μαθητές να γράψουν το κείμενο τους. Δίνεται το φύλλο εργασίας 2

ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

Ποιοι, πού ,πότε

Τι ακριβώς έγινε...

Χρησιμοποίησα:	✓	Παράδειγμα
• Παρελθοντικούς χρόνους ή ιστορικό Ενεστώτα		
• α' πρόσωπο ενικού		
• Χρονικούς συνδέσμους, χρονικά επιρρήματα ή φράσεις		
• Χρονικές και αιτιολογικές προτάσεις		
• Επίθετα		
• Τα δομικά στοιχεία του αφηγηματικού κειμένου		Καλά/αρκετά καλά πολύ καλά

Αξιολόγησε τώρα το γραπτό σου:

8^η και 9^η διδακτική ώρα

Χρησιμοποιώντας το βιβλίο του μαθητή γίνεται επανάληψη στους βασικούς όρους της σύνταξης της πρότασης (υποκείμενο, ρήμα, έμμεσο –άμεσο αντικείμενο, κατηγορούμενο)μεταβατικά, αμετάβατα, συνδετικά ρήματα. Γνώσεις που ήδη έχουν κατακτήσει από την Ε' τάξη.

Στη συνέχεια οι μαθητές κάνουν την άσκηση 5 στη σελίδα 67 του βιβλίου τους για περισσότερη εξάσκηση σχετικά με το συντακτικό.

Μετά δίνεται το φύλλο εργασίας 3

Δώσε ένα σαφή ορισμό για κάθε όρο του συντακτικού που βρίσκεται στον παρακάτω πίνακα

Υποκείμενο	Η λέξη που απαντάει στην ερώτηση ποιος κάνει ή παθαίνει αυτό που φανερώνει το ρήμα.
Αντικείμενο	
Αντικείμενο Άμεσο	
Αντικείμενο Έμμεσο	
Μεταβατικά ρήματα	
Αμετάβατα ρήματα	
Κατηγορούμενο	
Συνδετικά Ρήματα	
Μονόπρωτα ρήματα	
Δίπρωτα ρήματα	

Με τους ορισμούς που έγραψαν οι ομάδες για τους συντακτικούς όρους στο φύλλο 3 φτιάχνουν ένα σταυρόλεξο με το λογισμικό hot potatoes και το ανταλλάσσουν για να λύσουν όλες οι ομάδες ένα.

